Registratienummer: **39248** / 39265

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	28 september 2023
Agendapunt:	16
Onderwerp:	Vaststellen Ontwerp-omgevingsvisie Bernheze 2040 en bijbehorende omgevingseffectrapportage
Portefeuillehouder:	wethouder Edwin Daandels

Heesch, 8 augustus 2023

Inleiding
Op 21 juni 2023 heeft de commissie Ruimtelijke Zaken de notitie ter opiniërende bespreking '80%-versie omgevingsvisie' behandeld. Na de verwerking van de opmerkingen hebben we de ontwerp-omgevingsvisie Bernheze 2040' ontwikkeld. Alvorens wij tot deze visie zijn gekomen, hebben we een langdurig en iteratief proces doorlopen waarbij we verschillende partners, inwoners, ondernemers en uw raad hebben betrokken.

Om de omgevingsvisie in het eerste kwartaal van 2024 definitief door u te kunnen laten vaststellen, leggen wij de ontwerp-omgevingsvisie nu aan u voor. Na vaststelling door uw raad, wordt de ontwerp-omgevingsvisie ter inzage gelegd gedurende zes weken.

Om een inschatting te kunnen maken van de effecten van de keuzes die we maken in de omgevingsvisie, wordt een omgevingseffectrapportage (OER) opgesteld. De OER beschrijft de kwaliteiten van de leefomgeving, de gevolgen van het beleid voor de fysieke leefomgeving en of het beleid bijdraagt aan het halen van de gestelde ambities. Met de OER wordt voldaan aan de verplichting om voor de omgevingsvisie een milieu effect rapportage-procedure (m.e.r.-procedure) te doorlopen. In de OER wordt de impact op het milieu meegenomen, maar ook de impact op andere aspecten zoals gezondheid, veiligheid, biodiversiteit en duurzaamheid.

Het raadsvoorstel gaat over bevoegdheden waar de gemeente over gaat. De ontwerp-omgevingsvisie is in co-creatie met (keten)partners opgesteld, wat betekent dat de verantwoordelijkheden gespreid zijn. Het waterschap gaat bijvoorbeeld over grondwaterpeil, de Rijksoverheid gaat over stikstofbeleid en de provincie gaat over natuurnetwerk Brabant en subsidies. Met uw besluit om de ontwerp-omgevingsvisie vast te stellen, besluit u alleen over die onderdelen van de omgevingsvisie die de bevoegdheden van de gemeente raken.

Voorstel
1. De ontwerp-omgevingsvisie Bernheze 2040 en bijbehorende omgevingseffectrapportage vast te stellen en daarmee ter inzage te leggen.

Argumenten
1.1. Een omgevingsvisie is verplicht op grond van de aanstaande omgevingswet
De omgevingswet verplicht gemeenten om een omgevingsvisie vast te stellen. In de omgevingsvisie legt de gemeente haar ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn vast. Er is één omgevingsvisie voor het hele grondgebied van Bernheze. De omgevingsvisie is zelfbindend en het college kan gemotiveerd afwijken van de uitvoering van de visie, mits op een andere wijze wordt voldaan aan de ambities en doelstellingen uit de omgevingsvisie.

1.2. De ontwerp-omgevingsvisie is in samenspraak met de partners opgesteld
In Bernheze hebben we door middel van co-creatie de ontwerp-omgevingsvisie opgesteld. We zijn van mening dat de gemeente de overheidslaag is waar alle ambities en opgaven samenkomen. We hebben daarom veel relevante partnerorganisaties in drie dialoogsessies bij dit proces betrokken. In februari 2023 hebben de aanwezige partners van de derde dialoogsessie de intentieverklaring getekend, waarin ze de intentie hebben uitgesproken samen te werken aan het opstellen en uitvoeren van de omgevingsvisie. In de omgevingsvisie staan daarom ook ambities waar we als gemeente niet (primair) voor verantwoordelijk zijn, maar wel integraal onderdeel zijn van het gewenste toekomstperspectief.
In het eerste kwartaal van 2024 stelt uw raad de definitieve omgevingsvisie vast. Daarna sluit het college van B&W met de partners een omgevingsconvenant, waarin de partners een inspanningsverplichting aangaan voor de uitvoering van de omgevingsvisie.

1.3. De ontwerp-omgevingsvisie zorgt voor een integrale benadering van het toekomstig beleid in de fysieke leefomgeving
De omgevingsvisie is de integrale langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving binnen het hele grondgebied van Bernheze. De visie moet in ieder geval (artikel 3.2 Omgevingswet) de elementen bevatten met betrekking tot de hoofdlijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving, de hoofdlijnen van de ontwikkeling en de hoofdzaken van het te voeren integrale beleid. Tevens moet rekening gehouden worden met landelijk en provinciaal beleid. De opgaven die in de visie per thema staan beschreven, is een vertrekpunt voor de beschreven ambities.

De omgevingsvisie Bernheze 2040 is een integraal document dat zich richt op vijf thema's: 1. Gezonde leefomgeving, 2. Leefbare kernen, 3. Klimaatbestendig en (herstel) biodiversiteit, 4. Vitale en duurzame landbouw en economie en 5. Kwaliteit landschap en erfgoed. Deze thema's zijn behalve in tekst ook uitgewerkt in de themakaarten die integraal onderdeel zijn van de ontwerp-omgevingsvisie.

1.4. De Omgevingseffectrapportage brengt de effecten van de keuzes die we maken in de omgevingsvisie in beeld
Met de OER wordt voldaan aan de verplichting om voor elke omgevingsvisie een milieu effect rapportage-procedure te doorlopen. In Bernheze hebben we ervoor gekozen om deze m.e.r.-procedure breed in te steken en opgeschaald naar een OER om meer aspecten in beeld te brengen. In de OER wordt de impact op het milieu meegenomen, maar ook de impact op andere aspecten zoals gezondheid, veiligheid, biodiversiteit en duurzaamheid. Voor de juridische juistheid wordt wel gesproken van een m.e.r.-procedure. Onderdeel van de procedure is het verzoek aan de commissie m.e.r. om advies uit te brengen.

1.5. Het is wettelijk bepaald dat de ontwerp-omgevingsvisie en de Omgevingseffectrapportage ter inzage worden gelegd
Op grond van afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht moet een ontwerpvisie ter inzage worden gelegd. Iedereen moet in de gelegenheid gesteld worden om zienswijze naar voren te brengen over het ontwerp van de omgevingsvisie (art. 16.23 Omgevingswet). De gemeente doet mededeling van het ontwerp in het gemeenteblad (art. 10.7a Omgevingsbesluit). Tegen de definitieve omgevingsvisie staat geen mogelijkheid tot beroep open. Een omgevingsvisie bindt alleen de gemeente zelf en heeft geen juridische gevolgen voor bijvoorbeeld inwoners en initiatiefnemers.

Risico's

1.1. Terinzagelegging en procedure commissie m.e.r. kan vertraging opleveren
Naar aanleiding van de ontwerp-omgevingsvisie kunnen zienswijzen worden ingediend. Het verwerken van deze reacties kan veel tijd kosten, waardoor het langer duurt tot de definitieve omgevingsvisie wordt vastgesteld.

Naar aanleiding van de ontwerp-OER kunnen zienswijzen worden ingediend. Het verwerken van deze reacties kan veel tijd kosten, waardoor het langer duurt tot de definitieve OER wordt vastgesteld. Dit geldt eveneens voor de procedure van de commissie m.e.r.
Met één of meerdere bijeenkomsten zal het college toelichting geven op de ontwerp-omgevingsvisie en ontwerp-OER aan inwoners, ondernemers en partners.

Kosten en dekking
De omgevingsvisie is een richtinggevend document, waar geen verplichtende uitvoeringsacties aan verbonden zijn.

Het adviseren door de commissie m.e.r. bedraagt € 25.500 excl. BTW. Deze kosten zijn reeds opgenomen in de begroting invoeringskosten Omgevingswet.

Vervolg
De ontwerp-omgevingsvisie Bernheze 2040 en de ontwerp-OER gaan na uw vaststelling ter inzage gedurende zes weken. Parallel hieraan wordt de OER getoetst door een onafhankelijke werkgroep van de Commissie m.e.r. Deze commissie toetst de kwaliteit van de OER en beoordeelt of de juiste informatie aanwezig is om een besluit over de omgevingsvisie te kunnen nemen.

Op basis van de terinzagelegging kunnen zienswijzen worden ingediend. Begin 2024 wordt uw raad gevraagd om de definitieve omgevingsvisie en de OER vast te stellen.

Evaluatie
N.v.t.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

- De ontwerp-omgevingsvisie Bernheze 2040
- Themakaarten en een integrale kaart.
- Intentieverklaring
- Ontwerp-Omgevingseffectrapportage

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Antoine Walraven
waarnemend burgemeester